

[Alfred Jensen.]

forbrugsbegrænsende foranstaltninger rammer den mindrebemidlede del af befolkningen meget hårdt og forholdsvis hårdere, end gennemsnitsnedgangen viser.

Der har også her i dag været talt om det, man kalder arbejdernes favoriserede stilling. Jeg ønsker at fremsætte nogle betragtninger om dette spørgsmål. Der tales om, at arbejderne omgående får dækning for prisstigningerne, og der tales om, at lønstigningerne vil ødelægge erhvervslivets konkurrenceevne overfor udlandet. Hvis man ser på den statistik, som statistisk departement for kort tid siden udarbejdede angående industriens indtjeningsforhold i årene 1953 og 1954, vil man komme til et andet resultat. Det viser sig, at industrien har haft en fremgang i sin produktion fra 11 654 mill. kr. i 1953 til 12 481 mill. kr. i 1954.

Overfor denne stigning på 827 mill. kr. står der en udgiftsforøgelse til materialer, brændsel, lokaler samt løn til arbejdere og funktionærer på 653 mill. kr. Tilbage bliver altså en merindtægt for industrien på 174 mill. kr. udover, hvad der tidligere er tjent på arbejderne. Dette beløb må sammenholdes med, hvad der er udbetalt i løn ikke alene til arbejderne, men også til funktionærene, herunder vel også direktører, tilsammen ca. 320 000 mand. Udgifterne til arbejdernes lønninger, herunder til ansættelse af flere arbejdere, er kun steget med 158 mill. kr. Konkurrenceevne er der altså nok af, men udbytningen af arbejderne er steget, og derfor er det ganske urimeligt at tage på forholdene, som man gør.

Hvad der gælder for industrien, gælder også i nogen grad for andre dele af erhvervslivet, selvom resultatet måske ikke lige er det samme. Til disse fortjenester, som man jo dog ikke kan se bort fra, kommer også fortjenesterne på de store prisstigninger, der har fundet sted i år. Det er klart, at det drejer sig om meget store fortjenester, som kun er kommet en lille del af befolkningen tilgode, nemlig den, som var særdeles velaflagt i forvejen. Disse prisstigninger er blevet til klingende mønt i lommen på et lille mindretal af befolkningen, medens de er gået fra tjenestemænd, funktionærer, arbejdere, rentemodtagere, pensionister og

småsparere og har betydet en forringelse af deres levevilkår. Det er nemlig tilfældet, selvom der, der skal jeg ikke bestride, har fundet dyrtidsregulering sted såvel i foråret som i efteråret af en lang række indkomster; men man skal ikke af denne regulering lade sig forlede til at tro, at der er givet arbejderne dækning, for det er der langtfra. Enhver i denne sal ved, at arbejdere og tjenestemænd knap havde fået dene ene portion dyrtidstillæg i foråret, før priserne var steget så meget, at der faktisk igen manglede dækning for en portion i henhold til de beregninger, der foretages af statistisk departement. Enhver ved også, at da pristallet senere igen steg, således at det hjemlede ret til to portioner, var priserne på ny steget i et sådant omfang, at man ved disse to portioners udbetaling i september og oktober måned i pressen kunne se, at statistisk departements udgiftstal på ny viste en tilsvarende stigning, som altså berettigede til to portioner ekstra. Det vil sige, at arbejderne hele året igennem — det gælder også tjenestemænd, funktionærer og rentemodtagere — har manglet dækning i det første halvår for mindst en portion dyrtidstillæg, i det andet halvår for mindst to portioner.

Hertil kommer, at den dækning, der gives, kun er delvis dækning. Når statistisk departements detailpristal er steget med 198 kr., får det store flertal af arbejdere og tjenestemænd kun en dækning på 120 kr. Jeg ved meget vel, at man vil sige, at der i dette udgiftstal også er medregnet hustruens indkomst og arbejderens biindtægt, men selvom der tages hensyn hertil, giver den automatiske lønregulering kun dækning for tre fjerdedele af den prisstigning, statistisk departements husholdningsbudget angiver. Det vil sige, at selvom man fik dækning efter den automatiske regulering, i samme øjeblik prisstigningerne kunne konstateres, ville arbejdere og tjenestemænd stadigvæk være bagefter.

Jeg synes også, man i denne forbindelse må erindre, at vi her i folketinget har besluttet, at visse udgiftsstigninger ikke må få indflydelse på pristallet og dermed give ret til forhøjelse af lønningerne, og det drejer sig om hele 7 points, altså en portion.

På denne baggrund er det urimeligt at tale om dyrtidsregulering og lønninger,